

MONTABAUR VAN PUNT • TOT PUNT •

Een kleine stadswandeling

Hartelijk welkom in Montabaur.

Traditie en innovatie.

Deze bijde begrippen geven Montabaur het beste weer. Zij bepalen het stadsbeeld: De romantische oude stad staat voort met haar vakwerkhuizen, kleine straatjes, de oude stadsmuur en het van verre zichtbaar slot. De moderne architectuur rond het ICE-treinstation representeert de innovatieve zakelijke kant van de stad.

Montabaur is het centrum van de zuidelijke Westerwald regio en heeft veel te bieden. Ontdekt u deze veelvoud.

Ontdek Montabaur.

Wetenswaardigheden mbt de stadswandeling

- De stadswandeling heeft een lengte van ca. 1,95 km (2,85 km indien de aanvullende route ook genomen wordt) en zal – afhankelijk van het individuele tempo – ongeveer 60 min. duren.
- In het midden van deze folder vindt u de plattegrond van de stad, waarin de route aangegeven is. Startpunt is de toeristeninformatie aan de Konrad-Adenauer-Platz.
- Op veel plaatsen langs de wandelroute zijn informatieborden te vinden. Deze borden geven nog meer details aan dan wat u in deze folder kunt vinden.
- De route is goed begaanbaar, echter naar het slot toe, gaat het steiler omhoog en is de weg met kinderkopjes bestraat. Onder punt 13 is een alternatieve/aanvullende route aangegeven.
- Aanvullende informatie kunt u krijgen bij de toeristen-informatie. Daar kunt u ook stadswandelingen onder leiding van een gids en mbt verschillende thema's boeken.

959

Wordt Montabaur voor het eerst onder de naam Humbach in een oorkonde genoemd. In die tijd was Humbach de residentie van de Konradiner graaf Hermann im Engersgau – later bekend als hertog Hermann von Schwaben.

De oorkonde, waarvan het origineel zich vandaag de dag in het Landeshauptarchief van Koblenz bevindt, handelt over het wijden van een, op een stenen fundament gebouwde, kerk door de aartsbisschop van Trier.

1018

Kwam de nederzetting Humbach onder beheer van de aartsbisschop van Trier tegelijkertijd met het Florin klooster in Koblenz.

1227

Bouwde Aartsbisschop Dietrich II. von Wied de burcht Humbach verder uit om het Trierer Bezit in het Westerwald zeker te stellen en als afweer tegen de graven van Nassau. Ter herinnering aan zijn kruisvaart 1223/24 gaf hij het kasteel de naam van de Bijbelse berg Tabor. De naam van de huidige stad is afgeleid van Mons Tabor.

1291

Ontving Montabaur stadsrechten van koning Rudolf van Habsburg. De stad Montabaur ontwikkelde zich tot één van de handelscentra van het Westerwald. De handel kon floreren, doordat de Montabaauer kooplieden door een privilege, verleent door de Duitse keizer, gedurende meerdere eeuwen tolvrijheid tussen Keulen, Wetzlar, Frankfurt en Mainz geno-ten. In het bijzonder de gilden voor de ijzer-, textiel- en lederhandel brachten aanzien en welstand.

1491, 1534, 1667

Bij drie grote stadsbranden werden grote delen van de binnenstad verwoest. Dat bracht sterke economische teruggang met zich mee. Ook epidemieën en belegeringen onderging de stad. In het bijzonder de dertigjarige oorlog (1618-1648) trof Montabaur hard.

1794

De Franse revolutie maakte een einde aan de keurstaat Trier, die sinds 1794 alleen aan de rechter (oostelijke) zijde van de Rijn bestond en als gevolg daarvan geen enkel politiek belang meer had. In 1802 eindigde de heerschappij van keurvorst en aartsbisschop Clemens Wenzeslaus. Als gevolg van het „Reichsdeputationshauptschlusses“ gingen in 1803 zijn keurlanderijen over in Nassauer bezit.

1866/67

In 1866 verloor hertog Adolf van Nassau, als bondgenoot van Oostenrijk, in de „Bundeskrieg“ zijn hertogdom aan Pruisen. Het vormde vanaf dat moment het regeringsdistrict Wiesbaden van de provincie Hessen-Nassau. Een verordening uit 1867 verdeelde het regeringsdistrict Wiesbaden in twaalf regio's (Kreise). Daarbij werd uit de districten Selters, Montabaur en Wallmerod het Unterwesterwaldkreis met Kreisstad Montabaur gevormd.

1945/46

Als in 1945 eerst Amerikaanse en aansluitend Franse troepen het voormalige Nassauer gebied bezetten, namen de geallieerden het totale bestuur over. Op 2 januari 1946 werd de provincie Rheinland-Hessen-Nassau met de hoofdstad Koblenz opgericht. De vier Kreise Diez, St. Goarshausen, Montabaur en Westerburg werden samengevoegd tot het regeringsdistrict Montabaur, met in totaal 385 steden en dorpen.

1968

Als onderdeel van de bestuursveranderingen van 1 oktober 1968 werd het district Montabaur opgeheven en aan het regeringsdistrict Koblenz toegevoegd.

1972

In april 1972 werd de „Verbandsgemeinde“ Montabaur gevormd door het samenvoegen van 24 kleinere gemeenschappen met de stad Montabaur.

1

Konrad-Adenauer-Platz (Konrad-Adenauer plein)

Van kloostertuin, via kermisplaats naar het huidige (markt)plein. Dat is de geschiedenis van het moderne plein in het hart van de stad. Behalve de nieuwbouw van het gemeentehuis bevinden zich hier talrijke winkels, banken en horeca gelegenheden.

Sauerbrunnen (Zuurbron)

De leeuwenkop op de bron duidt op de oorspronkelijke functie van de plaats als gerechtshof. Het water uit de bron is drinkwater en smaakt daadwerkelijk zuur (zoals de naam aangeeft), dit als gevolg van het feit dat het een zeer hoog gehalte aan koolzuur (meer dan 2.000 mg/l) en ijzer heeft. Daardoor wordt er een helende werking voor allerlei ziekte aan toegeschreven.

Schusterjunge (Schoenmakers leerling)

De figuur aan de gevel van het huis tegenover de nieuwbouw van het gemeentehuis, doet dat wat veel burgers soms graag zouden doen: De jongen wijst elk kwartier naar zijn voorhoofd in de richting van het stadhuis. Als schoenmakers leerling herinnert hij aan de handwerkers traditie van Montabaur als schoenmakersstad.

2

Marktbrunnen (Marktbron)

In 1989 werd op de plaats van een oude bron de huidige marktbron ingewijd. Op de zuil zijn de 13 voormalige stadspoorten en de symbolen van de 13 middeleeuwse gilden afgebeeld. Ook een overzicht van de stadsgeschiedenis is erop te zien. Op de bron bevinden zich de wapens van de stad en de stadsdelen.

3

Großer Markt (Grote markt)

De stad Montabaur – altijd al gunstig aan grote handelswegen gelegen – ontving in 1291 stadsrechten en ongeveer tegelijkertijd het marktrecht. Daarmee was de hoeksteen gelegd voor de ontwikkeling van de stad als centrum van de regio. Tot vandaag de dag bepalen de weekmarkt en talrijke andere markten gedurende het jaar het leven in de stad.

Altes Rathaus (Oude raadhuis)

Het imposante bakstenen gebouw in nieuw gotische stijl stamt uit 1870. Het is al het derde gemeentehuis op deze plaats. Het gemeentehuis wordt ook wel „Roter Löwe“ (Rode leeuw) genoemd, daar de leeuw er hangt en daar de leeuw het symbool voor de rechtspraak was die er vroeger gehouden werd. Nog steeds is er de werkkamer van de burgemeester gevestigd.

Haus Melchior (Het huis Melchior)

Lange tijd (minstens sinds 1589) was in dit gebouw een befaamde herberg ondergebracht. In het midden van de 18e eeuw kwam het hier tot een heftige familiestrijd, welke met een doodslag eindigde. Als gevolg daarvan werd het op keurvorstelijk bevel gedeeld, wat nog aan de gevel en aan de winkeldeling op de begane grond te zien is. Het vermoeden is, dat zich op de zolder de zoutopslag van de stad bevond. De keurvorsten van Trier, die de heerschappij over Montabaur hadden, hadden namelijk het staatsmonopolie op de zouthandel.

TIP: De Grote markt nodigt met zijn cafés en restaurants tot wat langer vertoeven uit. Neem de tijd en laat de historische omgeving op u inwerken.

4

Kirchstraße (Kerkstraat)

In de Kerkstraat bevinden zich de vakwerkhuisen van de oude patriciër families. De vele verschillende gevels zijn een goed voorbeeld van het gevarieerde straatbeeld van een oude stad in het zuidelijk Middenrijnland. De huizen hier, zoals ook die aan de Grote- en Kleine markt, stammen overwegend van eind 17e begin 18e eeuw.

Kirchstraße 1 (Kerkstraat 1)

Het kleine vakwerkhuis, vooraan links, is waarschijnlijk het oudste woonhuis van de stad. Tijdens het renoveren werd een balk met het jaartal 1500 ontdekt.

Kirchstraße 16 (Kerkstraat 16)

Het opschrift op de barokken voorgevel liet de Familie vom Stein aanbrengen, aan wie het huis van 1678 tot 1780 toebehoorde. De familie – een adellijk geslacht van hoog aanzien – bewoonde het huis niet zelf, maar verhuurde het aan delegaties van belangrijke instanties of bekleders van belangrijke posities binnen de overheid van Montabaur.

TIP: Een blik in de Färberbachstraße (rechts) loont zich. Het huis op nr.4 werd liefdevol gerestaureerd en is vandaag de dag een hotel. Daar kan men in vakwerk ambiance overnachten.

De katholieke kerk

St. Peter in Ketten (St Peter geketend)

De kerk geldt als de eerste kerk in het gebied van het zuidelijke Westerwald. Het eerste bouwwerk werd in 940 van hout gebouwd, in 959 volgde het tweede, dan op een stenen fundament. Zij werd aan de Heiligen Petrus en Georg gewijd. Aan het huidige gebouw werd eind 12e eeuw begonnen en het kwam in midden van de 14e eeuw gereed. In de daarop volgende jaren moest de kerk na branden en verwoestingen steeds weer hersteld en opnieuw opgebouwd worden. In 2003-2007 werd het voor het laatst geheel gerestaureerd.

5

TIP: In het voorportaal van de kerk ligt een folder: „Ein Gang durch unsere Pfarrkirche St. Peter in Ketten“. Deze bevat omvangrijke Informatie met betrekking tot de binnenzijde van de kerk.

6

Gedenkteken Joseph Kehrein

De geleerde en pedagoog Joseph Kehrein heeft het schoolwezen van Montabaur vorm gegeven en is sinds 1873 ereburger van de stad. Hij is in 1855 als directeur van het katholieke lerarenseminaar naar Montabaur gekomen en heeft zich daar voortdurend voor de opbouw van het onderwijs in de stad ingezet. Tot vandaag de dag is Montabaur een belangrijk onderwijs-centrum in het zuidelijke Westerwald – dankzij Joseph Kehrein.

TIP: Een presentatiebord toont hoe het historisch schoolcentrum er ooit uitgezien heeft.

Direkt achter debuste bevindt zich een schaalmodel van het historische Montabaur.

Centrum Montabaur.

Legende

- Stadswandeling
- Aanvullende route
- Voetpad
- Trappen
- Parkeerplaats/
Parkeergarage

© OpenStreetMap und Mitwirkende
CC-by-SA

1 Konrad-Adenauer plein	5 St Peter geketend	9 Jodensteeg	13 Slot
2 Schoenmakers leerling	6 Gedenkteken Joseph Kehrein	10 Werbhausgasse	14 Wolfstoren
3 Grote markt	7 St. Anna Kapel	11 Kleine markt	15 Burgunderplein
4 Kerkstraat	8 Stadsmuurtoren	12 Druivenstok	16 Stadsmuur

7

St. Anna Kapelle / Vikarie (St. Anna Kapel)

De oude dodenkapel van het vroegere kerkhof is ingebouwd door een aantal vakwerkhuzen naast de parochiekerk. De kapel werd rond 1300 gebouwd en wordt ook wel de Annakapel genoemd. Tot de huizen behoren enkele gebouwen waarin vroeger de hulpredikanten/kapelaans woonden. Ook de jongensschool was hier een tijd gevestigd.

Stadtmauerturm Schiffchen (Stadsmuurtoeren t Schiffchen)

In de Judengasse zijn resten van de oude stadsmuur te herkennen. Daaronder de kleine toren, die behalve een militaire functie, ook diende als gevangenis voor de burgers, welke voor kleine vergrijpen bestraft werden.

TIP: van hieruit heeft men ook een prachtig vergezicht over het Sauerdal, dat sinds honderden jaren de hoofdverbindingsweg van en naar Montabaur was.

Stadtmauerturm (Stadsmuurtoeren)

Gebück noemde men het ondoordringbare struikgewas achter de kerk. Het Gebück en de Schwedenturm waren deel van de oude stadsvesting. Verbazingwekkend is dat de toren zo op de rotsen gebouwd is dat hij oorspronkelijk 1,5 meter over de helling hing en daardoor hoog over het er onder liggende Sauerdal zweefde.

8

Werbhausgasse (Werbhaus = Aanwerfhuus)

Oorspronkelijk bevond zich in het imposante gebouw de herberg „zum Heiligen Geist“, die in 1476 voor de eerste keer vernoemd wordt. In de 18e eeuw verbleven hier de officieren, baronnen en graven die soldaten voor hun regimenten wuiven. Vandaar de naam „Werbhaus“ die ook de steeg haar naam gaf.

10

» Uw route leid U nu door de Werbhausgasse naar de Kirchstraße en verder naar de Großer Markt, welke U al bij het begin van de tour betrad.

9

Judengasse (Jodensteeg)

In de middeleeuwen woonde in deze straat de Montabaaurer Joden. Zij verlieten de stad gedurende de grote pest epidemieën van 1348 en 1350, want men gaf hen de schuld van het uitbreken van de ziekte en vervolgden hen daarvoor. In de daarop volgende eeuwen kwamen er weer Joden naar Montabaur, zij vestigden zich in het voorste en achterste deel van de Rebstock.

11

Kleiner Markt (Kleine markt)

Op de kleine markt werd in de middeleeuwen dagelijks een melkmarkt gehouden. Het plein wordt ook wel „Trichter“ (trechter) genoemd, omdat de Kerkstraße zich hier, door een naar voren springend vakwerkhuis, duidelijk versmalt. De façade van het huis geeft als bouwjaar 1682. Duidelijk zichtbaar zijn hier de vele leiplatten façaden die zeer kenmerkend zijn voor de regio en altijd aan de (regen)slagzijde van het huis bevinden.

12

Rebstock (Druivenstok)

Het is zeer waarschijnlijk dat Montabaur vroeger een eigen wijnberg had aan de voet van de oude burcht Humbach. Vandaar de naam Rebstock voor het stadskwartier. In de straten, Vorderer (voorste-) en Hinterer (achterste-) Rebstock woonden veel Joodse burgers – tot aan de vervolging gedurende de Naziperiode. Zij waren meestal als kooplui of veehandelaar actief. Op Vorderer-Rebstock nr 26 bevond zich het gebedshuis van de joodse gemeente totdat in 1889 een synagoge in de Wallstraße gebouwd werd.

TIP: Maak een kleine omweg in de Hinterer Rebstock, hier zijn enkele oude huizen te vinden met mooie houtsnijwerken, beschilderingen en spreuken.

13

Schloss (Slot)

Het gele slot is het icoon van de stad Montabaur. Zijn karakteristieke silhouet en de opvallende gele kleur zijn van verre zichtbaar en alom bekend. Het slot werd gedurende de baroktijd 1687-1709 in zijn huidige vorm gebouwd op de plaats van de voormalige burcht Humbach. Sinds 1969 is het slot eigendom van de Akademie Deutscher Genossenschaften (AOG), die er een conferentiehôtel; kongressentrum en de ADG-Business school ondergebracht heeft.

» Indien U de trap niet kunt begaan, keer dan terug naar de markt via de Vorderer Rebstock

TIP: Voor diegenen die nog tijd en zin hebben, wordt een wandeling naar de Wolfsturm zeer aangeraden. De weg gaat aan het eind echter steil bergopwaarts! Op de terugweg kunnen dan ook de Burgunderplatz en de oude stadsmuur bezocht worden. Deze route duurt ongeveer 15 min extra.

Wolfsturm (Wolfstoren)

De Wolfsturm werd waarschijnlijk in het midden van de 14e eeuw gebouwd en is de grootste toren van het oude verdedigingswerk. Hij is 20 meter hoog en in 2 verdiepingen verdeeld. Hij diende gedurende vele jaren als gevangenis. Rond 1600 werden hier de mannen, vrouwen en meisjes gevangen gehouden en de heksenprocessen (inquisitie) gehouden.

» de Wolfsturm is gesloten en kan niet bezichtigd worden.

14

15

Burgunderplatz (Burgunderplein)

In het Franse Burgrund ligt de zusterstad Tonerre. De bronzen sculptuur op de Burgunderplatz verenigt de silhouetten van de beide steden en toont daarmee de veelzijdigheid van de langjarige verbondenheid.

16

Stadtmauer (Stadsmuur)

Een deel van de oude stadsmuur bevindt zich vandaag de dag midden in de binnenstad van Montabaur. Een klein park met de Fröschbrunnen (kikkerbron) nodigt uit om er te relaxen en om er jeu de boules te spelen. Kunstenaars uit de stad gebruiken het park voor culturele activiteiten en gebruiken de muur om er hun werk te exposeren.

Montabaur ontdekken en beleven.

Montabaur intensief: Andere bezienswaardigheden

- Elke donderdag en zaterdag vindt er in Montabaur op de Konrad-Adenauer-Platz een Markt plaats met verse producten uit de omgeving

Montabaur actief: Kunst en cultuur

- Sculptuurweg in het stadsdeel Reckenthal (in de vrije natuur staan 47 houtsculpturen opgesteld)
- Bedevaartkerk Werzenborn (in het Gelbachdal)
- Motorenmuseum in het stadsdeel Wiesenborn
- Concerten, theater, tentoonstellingen, kleinkunst, lezingen, markten, feesten etc. Dergelijke activiteiten zijn in onze steeds weer actualiseerde „Veranstaltungskalender“ te vinden. Kijk op internet of informeer bij de toeristeninformatie.

Montabaur sportief: Vrije tijd en sportmogelijkheden

- Vrijetijdspark Quendelberg: grote avontuur speelplaats met vele sportmogelijkheden voor groot en klein (tafeltennis, water speelplaats, trampoline, klimrekken) en met een 18 holes mini-golf baan
- Monstaborbad – binnen/buiten zwembad
- Nordic-walking park met drie verschillende routes in het stadspark
- Bos-leer-weg met bos café in het stadsbos
- In en rondom Montabaur liggen wonderschone bossen en dalen al waar het goed wandelen is bv: in het romantische Gelbachdal, op de schoenmakers-leerling weg, over de Elchweg in het stadsdeel Elgendorf, langs de sculpturenweg rond het stadsdeel Reckenthal of naar de uitkijktoren Köppel op de Montabaurer Höhe van het stadsdeel Horressen.

Montabaur ontdekken en beleven.

Montabaur Informatief

De stad Montabaur biedt een breed spectrum aan rondleidingen aan. U kunt individueel rondgeleid worden, of in een groep, met vooraanmelding of zonder, indien gewenst met culinaire of muzikale elementen, in de schemering met lantaarn, meer speciaal voor kinderen, of juist ouderen, voor mensen met zicht- of hoor-problemen of heel speciaal voor de "wijsneuzen" door de "lügenbaroness" Carina von Monte Taboro maar er zijn ook nog toeren op die fiets mogelijk ... tja. U heeft dus de keus – wij passen ons aan U aan.

Wij verheugen ons op uw aanwezigheid en wensen U veel plezier in "ons" Montabaur.

Uw veelzijdige stadsrondleider

- **Rondleidingen op Zaterdagen**

Elke zaterdag om 11:00 uur (van mei tot eind oktober) vind er een klassieke rondgang plaats voor alle geïnteresseerden. Kosteloos en vooraf reserveren is niet noodzakelijk, men ontmoet elkaar bij het oude stadhuis op de grote markt. De rondgang duurt ongeveer 1,5 uur.

- **Rondleidingen voor groepen**

Een rondgang voor groepen tot max 25 personen worden het hele jaar door aangeboden, echter op basis van aanmelding, duur ongeveer 1,5 uur en tegen een vergoeding van 45 Eur per groep.

Indien ook de buitenzijde van het slot tot de interesse behoort: gaat het 2 uur duren en wordt het 55 Eur voor de groep.

Informatie en aanmelding voor deze specifiek genoemde en de vele hier links genoemde variaties, via Toeristeninformatie

Telefoon +49 (0) 26 02 9 50 27 80
stadtfuehrungen@montabaur.de
www.suedlicher-westewald.de

UITGEBRACHT ONDER VERANTWOORDING VAN:

De stad Montabaur
Grote markt 10
56410 Montabaur
www.montabaur.de

Aanvullende informatie kunt U verkrijgen bij:

De toeristen informatie

Grote markt 12
56410 Montabaur
Telefoon +49 (0) 26 02 9 50 27 80
tourismus@montabaur.de
www.suedlicher-westerwald.de

Vaste Openingstijden van de toeristeninformatie

Mei tot september

Maandag – vrijdag: 09.00 –17.00 uur

Zaterdag: 10.00–14.00 uur

Oktober tot april

Maandag – vrijdag: 09.00 –16.00 uur

Vanaf april bovendien

Zaterdag: 10.00–14.00 uur

U kunt ter alle tijde telefonisch of via onze website ervaren of er nog afwijkende, seizoen afhankelijke, openingstijden zijn.

MONTABOUR VAN PUNT • TOT PUNT •

Een kleine stadswandeling